

המיתה חלה עליה למפרע עכ"ד. ועי' בספר בני ישראל, מהג"ר ישראל אשר קאראלי ז"ל (עמ' 133) מש"כ לדון בספק זה (לגבי סוטה פחות מכ' שנה) באריכות ע"ש.

ועי' בפסיקתא זוטרתא (פר' נשא) דאי' וז"ל: לפיכך אמר אסור לקנאות בזה"ז, שמא תסתתר ואין כהן להשקותה ע"כ. והנה במשנה כאן מבואר וכו"ל דיש להעלות הסוטה לב"ד של ע"א, וא"כ כשאין ביהמ"ק בלא"ה ל"ש להשקותה, ולדברי הצפנת פענח אולי יש לומר דאיירי שהשקה אותה בפני ב"ד של ע"א, ואח"כ נחרב הבית, ולזה קאמר הפסיקתא דמ"מ א"א להשקותה ודוק.

★★

במשנה: ששם משקין את הפוטות.

בתוס' (להלן ח' ע"א השייך לכאן - ד"ה ששם וכו') הביאו בסו"ד: היא עומדת מבפנים והכהן עומד מבחוץ שנאמר והעמיד הכהן את האשה לפני ה', האשה לפני ה' ואין הכהן לפני ה' ע"כ. הנה במדרש (ב"ר פרשה ט, יא) איתא: אינה באה בתוך הרגל ע"כ. וביאר בכרם שלמה (שנה ט קו' ז עמ' מ"ח) פי' נפלא בזה מהג"ר יעקב יעקל הלוי הורביץ אב"ד גלוגא, ע"ד דאי' בילקוט, והעמיד הכהן את האשה, שמעמידה בשער נקנור, וי"ל טעמו של דבר, ממה דאי' במשנה (דמאי פ"ב מ"ג) המקבל עליו להיות חבר, ר' יהודה אומר לא יהא פרוץ בנדירים ובשחוק, וכתב שם הרע"ב דשחוק מרגיל לערוה. וא"כ כיון דהיא היתה פרוצה בשחוק, כדאי' במס' סוטה (דף ז.) דאמרינן לה הרבה שחוק עושה, א"כ לא היתה חבירה, ודינה כעם הארץ שבגדיהם מדרס לפרושים כידוע, ומהאי טעמא היה מעמידין אותה בשער נקנור ולא הכניסוה לפנים. והנה אי' במס' חגיגה (כ"ו.) דכל ישראל עשאוהו ככתוב כחברין ברגל, וא"כ אי' הוי בא בתוך הרגל היה צריכין להכניסה לפנים, ומאחר דאמרינן דמעמידין אותה בשער נקנור, ע"כ שאינה באה בתוך הרגל. עכ"ד ודפח"ח.

הנה דס"ל דהפירוש בדרשת חז"ל במדרש הנ"ל הוא, דברגל א"א להביאה.

ויש' להעיר במובא לעיל מהילקוט, עפ"י התוספתא (פ"ק דסוטה): היא עומדת מבפנים והכהן עומד מבחוץ וכו' האשה לפני ה', ואין הכהן לפני ה', והיינו כמש"כ לעיל מהתוס', וא"כ מבואר דהאשה כן עמדה בפנים ולא בשער

בטעות קדיש וכקושיית הגמרא ארב ששת, והרמב"ם הרי פסק כר"ש וכמו"ש בהלכות סוטה פ"ג הלכ"ג.

וע"ש עוד בזה.

דף ז' ע"א

בגמ': תלמידי חכמים אין כוללי עלמא לא לימא מסייע ליה לאידך דרב דאר"י אמר רב לא שנו אלא כשרין אבל פרוצין לא.

שיטת הר"ן בסוף קידושין וכן פסק הרמ"א אהע"ז (סי' כ"ב ס"ה) דסתם בני אדם כשרין הם. וע' בבית מאיר (אבהע"ז סי' כב) שהקשה על הר"ן, דהא בסוגיין מבואר דדוקא ת"ח בעינן, דרק הם מוחזקין וידועים בכשרות וכדמבואר בחור"מ (סי' ל"ד סי"ז) לענין פסולי עדות ע"ש. וע' בבאיור הגר"א (באבהע"ז שם סקי"א) שכתב דלדעת הר"ן צ"ל, דהא דקאמר ת"ח אין כו"ע לא, לא ממעט רק ע"ה הפרוצים אבל סתם בנ"א בכלל כשרין נינהו.

המנחה חריבה תמה, דאיך דייק מהא דת"ח אין כו"ע לא לאידך דרב, והא מאחר דשנינן דבעינן שנים כי היכי דליהוי עליה סהדי, מובן גם הא דבעינן ת"ח, דהא ע"ה פסול לעדות כדאיתא בפסחים (מ"ט:) ובחור"מ (סי' ל"ד סי"ז), ואי נימא דת"ח ממעט גם בנ"א שהם בחזקת כשרות אלא שאינם ת"ח כר' חנינא בר פפי וחביריו וכשיטת הר"מ פכ"ב מאיסור"ב ה"ח, לפ"ז לק"מ דהם ודאי כשרים לעדות, וע' במקנה קידושין פ"א. ע"ש.

(קובץ קול התורה קובץ מ"ט ע' לו)

★★

במשנה: היו מעלין אותה לב"ד הגדול שבירושלים וכו'.

הנה בשו"ת צפנת פענח (סי' רי"ב) דן אי סוטה הוי דין או עונש ע"ש היטב מש"כ (נפק"מ לגבי אם משקים סוטה פחות מבת כ' שנים, שאין ב"ד של מעלה מענישים עליה ע"ש), והביא מדברי הספרי שמצריך קרא למעט שאין דין סוטה בזמן שאין מקדש או משכן, ותמה דבלא"ה הרי כיון שאין מים קדושים ועפר מקרקע המשכן א"כ א"א לבדקה, וכתב די"ל דנפק"מ באם השקה אותה בזמן שבית המקדש עמד, ולא זנתה אז, ואח"כ נחרב המקדש וזנתה, ס"ד דתהיה